

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/57004,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Archiwa-w-panstwach-totalitarnych-Europy-Srod.html>
01.03.2026, 07:39

Strona znajduje się w archiwum.

Międzynarodowa konferencja naukowa „Archiwa w państwach totalitarnych Europy Środkowej i Wschodniej” – Lublin-Sandomierz, 5-7 września 2018

05.09.2018

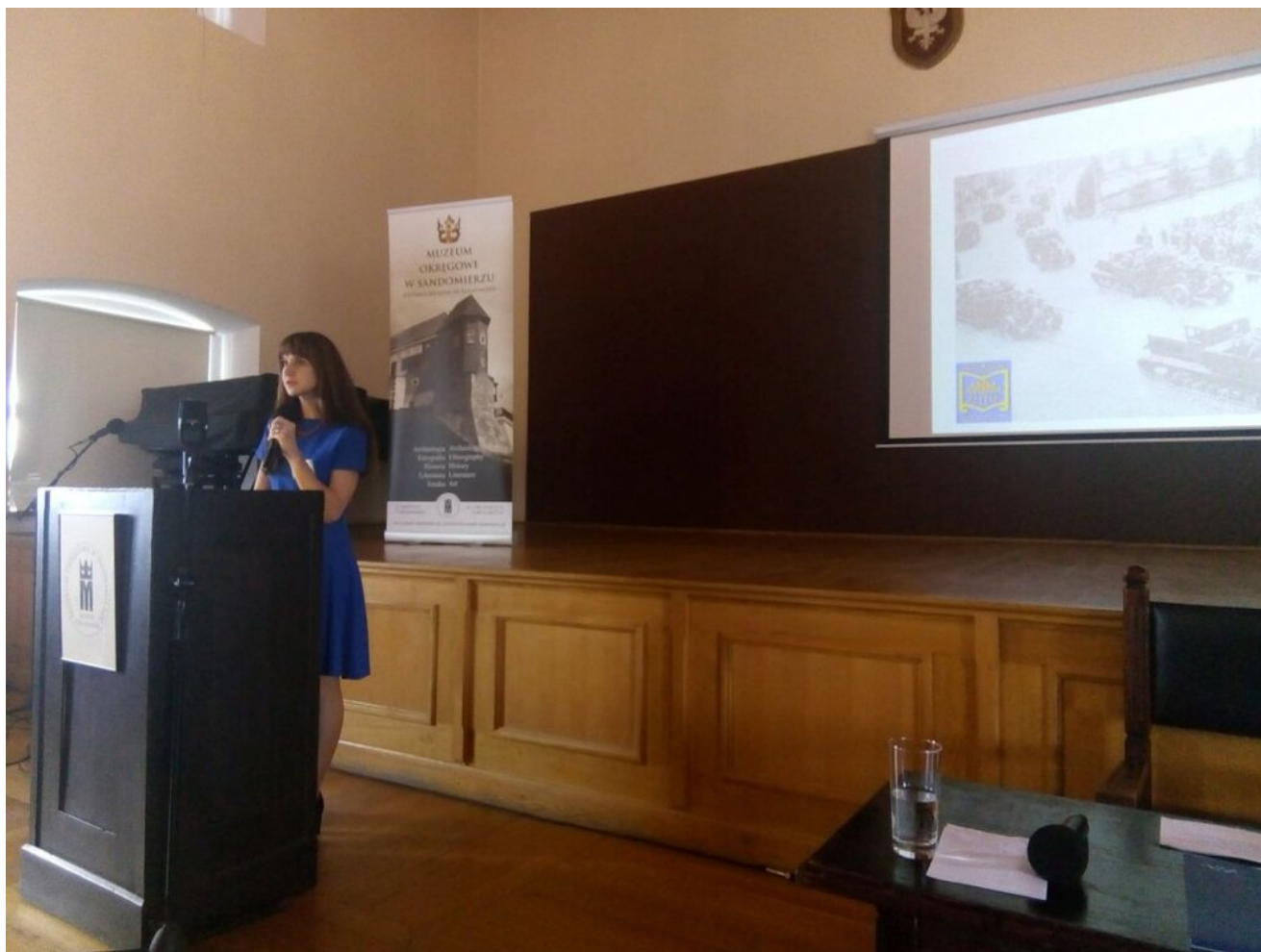
Konferencja naukowa „Archiwa w państwach totalitarnych Europy Środkowej i Wschodniej” – Lublin-Sandomierz, 5-7 września 2018

Konferencja naukowa „Archiwa w państwach totalitarnych Europy Środkowej i Wschodniej” - Lublin-Sandomierz, 5-7 września 2018

Konferencja naukowa „Archiwa w państwach totalitarnych Europy Środkowej i Wschodniej” - Lublin-Sandomierz, 5-7 września 2018

Konferencja naukowa „Archiwa w państwach totalitarnych Europy Środkowej i Wschodniej” – Lublin-Sandomierz, 5-7 września 2018

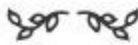
Konferencja naukowa „Archiwa w państwach totalitarnych Europy Środkowej i Wschodniej” – Lublin-Sandomierz, 5-7 września 2018

W dniach 5-7 września 2018 r. obradowała w Lublinie i Sandomierzu międzynarodowa konferencja naukowa „Archiwa w państwach totalitarnych Europy Środkowej i Wschodniej”, zorganizowana przez Instytut Pamięci Narodowej, Zakład Archiwistyki i Nauk Pomocniczych

Instytutu Historii UMCS w Lublinie, Archiwum Państwowe w Lublinie, miasto Sandomierz i Muzeum Okręgowe w Sandomierzu.

Konferencja zgromadziła ponad 30 badaczy z Polski, Rosji, Ukrainy i Kazachstanu. Podjęto na niej słabo rozpoznany problem funkcjonowania archiwów w warunkach systemu totalitarnego. Dyskutowano o roli ideologii i propagandy w pracy archiwów, regulacjach prawnych okresu komunizmu, praktyce niszczenia akt aparatu bezpieczeństwa i aparatu partyjnego, a także o polityce kadrowej i represjach wobec archiwistów.

ORGANIZATORZY

Zakład Archiwistyki i Nauk Pomocniczych
Instytutu Historii UMCS w Lublinie

Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie

Archiwum Państwowe w Lublinie

Miasto Sandomierz

Muzeum Okręgowe w Sandomierzu

**PRZEWODNICZĄCY KOMITETU
ORGANIZACYJNEGO**

Prof. dr hab. Janusz Łosowski (UMCS)
oraz dr hab. Mirosław Szumiło (IPN, UMCS)

SEKRETARZE

dr hab. Tomisław Giergiel (UMCS)
oraz dr Tomasz Czarnota (UMCS)

OGÓLNY PROGRAM KONFERENCJI

PROGRAM

5 września 2018

Sala obrad Rady Wydziału Humanistycznego UMCS
Budynek Nowa Humanistyka, pl. M. Curie-Skłodowskiej 4a, Lublin

Otwarcie konferencji 9.00–9.40

Obrady 9.40–11.20

- Prof. dr hab. Zbigniew Zaporowski (UMCS), *Wokół pojęcia totalitaryzmu. Polskie spojrzenie*
- Prof. dr hab. Alicja Kulecka (UW), *Czynniki kształtujące politykę gromadzenia akt w PRL (1950–1989)*
- Kan. n. h. doc. Elena Michajłowna Burowa (Бурова Елена Михайловна), (Rosyjski Państwowy Uniwersytet Humanistyczny w Moskwie) *Zasada komunistycznej partyjności a reprezentatywność państwowego zasobu archiwalnego Rosji (Принцип Коммунистической партийности и репрезентативность Архивного фонда страны)*
- Prof. dr hab. Janusz Łosowski (UMCS), *Stan i potrzeby badań nad politycznym aspektem działalności polskich archiwów państwowych w okresie totalitaryzmu komunistycznego*
- Dr Jacek Kordel (UW), *Główne kierunki badań nad teorią archiwalną w NRD*

11.20–11.40 Przerwa na kawę

Obrady 11.40–13.20

- Mgr Antoni Zieliński (IPN w Warszawie), *Zasady kwalifikacji akt do kategorii A w realiach Polski Ludowej: gromadzenie dokumentacji istotnej, czy makulatury?*
- Dr hab. Maciej Wojtyński (UW), *Planowe niszczenie dokumentacji i zbiorów programowych TVP S.A. za czasów prezesury Jerzego Urbana w 1989 roku*
- Kan. n. h. doc. Roman Lubawśkyj (Любавський Роман), (Charkowski Uniwersytet Narodowy im. W. Karazina), *Zespoły dotyczące ruchu robotniczego w archiwach Ukrainy: czynniki gromadzenia, luki informacyjne i wartość źródłowa (Фонди з робітничої історії в архівах України: фактори комплектування, інформаційні лакуни і джерелознавчий потенціал)*
- Kan. n. h. doc. Elena Pietrowna Małyszewa (Малышева Елена Петровна), (Rosyjski Państwowy Uniwersytet Humanistyczny w Moskwie), *Kulturalno-oświatowa praca archiwów: społeczne potrzeby i polityka (Культурно-просветительская работа архивов: социальный заказ и политика)*
- Mgr Hubert Mazur (UP w Krakowie), *Prace kulturalno-oświatowe i działalność popularyzatorska archiwów w realiach państwa totalitarnego*

13.20–14.10 Dyskusja

14.10–16.20 Przerwa

16.20–18.40 Obrady

- Oksana Eugeniewna Antonowa (Антонова Оксана Евгеньевна), (Rosyjski Państwowy Uniwersytet Humanistyczny w Moskwie), *Losy sowieckich archiwistów w okresie stalinizmu (1938–1953). Na podstawie dokumentacji Centralnego Archiwum Państwowego Obwodu Moskiewskiego (Судьба советских архивистов в период сталинизма (1938–1953 гг.). По документам Центрального государственного архива Московской области)*
- Žibek Bajkasz (Байкаш Жибек) (Archiwum Prezydenta Republiki Kazachstanu w Ałmacie), *Źródła archiwalne dotyczące represji wobec kazachskich archeografów (Архивные источники о репрессированных казахстанских археографов)*
- Kan. n. h. doc. Swietłana Iwanowna Semienkowa, Jegor Ogórenko (Семенкова Светлана Ивановна, Огуренко Егор) (Uralski Uniwersytet Federalny im. B. M. Jelcyna), *Spółeczny i ideologiczny wizerunek uralskiego archiwisty w latach 30. i 40. XX wieku (Социальный и идеологический портрет уральского архивиста 1930–40-х гг.)*
- Kan. n. h. doc. Olha Oseredczuk (Осередчук Ольга) (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. I. Franki), *Przemiana profesjonalnego wizerunku archiwisty w czasie pierwszej okupacji Lwowa w latach 1939–1941 (Зміна професійного образу архівіста у роки першої радянської окупації Львова (1939–1941 рр.))*
- Kan. n. h. Wasyl Gerun, Maria Mołodećka (Герун Василь, Молодецька Марія), (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. I. Franki), *Pracownicy Uniwersytetu Lwowskiego im. I. Franki z lat 1939–1991. Portret prosopograficzny (Працівники Архіву Львівського університету імені Івана Франка 1939–1991 рр.: просопографічний портрет)*
- Kan. n. h. doc. Eugeniusz Raczkow (Рачков Евгений), (Charkowski Uniwersytet Narodowy im. W. Karazina), *Działalność uniwersyteckich archiwów i muzeów na Ukrainie w czasach sowieckich: nacisk ideologiczny a normy korporacyjne (Деятельность университетских архивов и музеев в Украине в советский период: идеологический диктат и корпоративные нормы)*
- Dr hab. Anna Łosowska (UMCS), *Pomijanie informacji niewygodnych politycznie w dokumentacji osobowej uniwersytetu (na przykładzie UMCS)*

Dyskusja 18.40-19.20

6 września 2018

Muzeum Okręgowe w Sandomierzu, ul. Zamkowa 12

Obrady 10.20-13.00

- Dr Stanisław Koller (IPN w Warszawie), *Służba archiwalna Wydziału II Biura Ewidencji Operacyjnej/Biura „C” MSW (1956-1990) w sprawozdaniach. Funkcjonariusze - archiwiści - członkowie partii.*
- Mgr Wiesław Kaczmarczyk (IPN w Warszawie), *Wydarzenia polityczne lat 1967-1968 i ich wpływ na pracę archiwistów byłego Biura „C” MSW*
- Dr Michał Kulecki (AGAD w Warszawie), *Archiwum Główne Akt Dawnych w systemie archiwów Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej*
- Dr Tomasz Hajewski (AP w Katowicach), mgr Agnieszka Laskowska, *Propagandowa rola Archiwum Państwowego w Katowicach w świetle uwarunkowań polityczno-ideologicznych okresu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej*
- Anna Eugieniwna Szestakowa, Anna Wołodymirowna Chłopecka, (Шестакова Анна Євгенівна, Хлопецька Анна Володимирівна), (Archiwum Państwowe Obwodu Lwowskiego), *Polityczno-propagandowa działalność archiwistów pierwszej organizacji komsomolskiej archiwów lwowskich w latach 1940-1941 (Політико-пропагандистська діяльність архівістів первинної комсомольської організації архівів м. Львова у 1940-1941 роках)*

13.00-13.20 Przerwa na kawę

13.20-14.40 Obrady

- Mgr Elżbieta Czajka (AP w Łodzi), *Udział archiwistów łódzkich w pracach polityczno-propagandowych w okresie Polski Ludowej*
- Dr Grażyna Trzaskowska (AP we Wrocławiu), *Udział archiwów w Wystawie Ziem Odzyskanych we Wrocławiu w 1948 r. ze szczególnym uwzględnieniem Archiwum Państwowego we Wrocławiu*
- Dr Anna Marcinkiewicz-Kaczmarczyk (IPN w Warszawie), *Dokumenty propagandowe wytworzone przez Koła Rodzin Milicyjnych (1968-1989) przechowywane w Archiwum IPN w Warszawie. Ich charakter i zakres tematyczny.*
- Dr hab. Tomisław Giergiel (UMCS), *Akta więzienia w Sandomierzu 1944-1956 i ich przydatność do badań nad więziennictwem okresu komunistycznego w powojennej Polsce*

14.40-15.10 Dyskusja

15.10 -17.00 Przerwa

17.00-18.20 Obrady

- Kan. n. h. doc. Rimma Gabdarchakowna Szamstudinowa (Шамсутдинова Римма Габдархаковна), (Kazański Nadwołżański Uniwersytet Federalny), *Prowincjonalne partyjne archiwum w warunkach rozwiniętego socjalizmu w latach 60.-70. XX wieku. Problemy gromadzenia i udostępniania. Na podstawie materiału aktowego Centralnego Archiwum Partyjnego Tatarskiej Autonomicznej Socjalistycznej Republiki Sowieckiej (Провінциальний партійний архів в умовах розвинутого соціалізму 1960-1970-е гг. Проблеми комплектування и використання - на матеріалі Єдиного партійного архіву ТАССР).*

- Dr n. h. prof. Mara Szaukatowna Gubajdullina, kan. n. h. doc. Laura Tanirbergenowa Isowa (Губайдуллина Мара Шаукатовна, Исова Лаура Танирбергеновна), (Kazachski Uniwersytet Narodowy im. Al-Farabi w Ałmacie), *Archiwa Ałmaty i Obwodu Ałmatyńskiego. Spojrzenie na historię europejskiej diaspory w Kazachstanie w świetle nowych źródeł* (Архивы Алматы и Алматинской области: взгляд на историю европейской диаспоры в Казахстане в новых источниках)
- Kan. n. h. Tatiana Nikołajewna Kandaurowa (Кандаурова Татьяна Николаевна), (Rosyjski Państwowy Uniwersytet Humanistyczny w Moskwie) „*Archiwa nie opisane – nie napisana historia*”: praktyka systematyzacji akt organizacji wojenno-osiedleńczej («Архивы не описаны – история не написана»: практика систематизации материалов по военно-поселенной организации»)
- Leonid Mikołajewicz Wielichowski (Велиховский Леонид Николаевич), (emerytowany pracownik naukowy Galerii Tretiakowskiej w Moskwie), *Retrospektywny przegląd pamiątek polskiej kultury, które przetrwały okres totalitarny w archiwach Federacji Rosyjskiej* (Ретроспективный обзор памятников Польской культуры, хранящиеся в архивах Российской Федерации и переживших тоталитарный период)

18.20–19.00 Dyskusja

7 września 2018

Sala obrad Rady Wydziału Humanistycznego UMCS
Budynek Nowa Humanistyka, pl. M. Curie-Skłodowskiej 4 a, Lublin

Obrady 9.00–10.40

- Dr Wawrzyniec Kowalski (UWr.), *Emilij Laszowski, czyli przykład działalności archiwisty w okresie Niezależnego Państwa Chorwackiego*
- Dr Adam Grzegorz Dąbrowski (AAN w Warszawie), *Profesor Janina Zakrzewska jako pracownik Archiwum Akt Nowych (1970–1976). Studium przypadku*
- Dr Tomasz Czarnota (UMCS), *Realizacja funkcji udostępniania zasobu w archiwach partii komunistycznej na przykładzie Archiwum Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Lublinie*
- Dr hab. Marek Konstankiewicz (UMCS), *Prawne regulacje działalności archiwalnej w latach 1951–1983*
- Dr hab. prof. nadzw. Rafał Galuba (UAM), *Archiwa wyodrębnione w okresie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Podstawy prawne działalności*

10.40.–11.00 Przerwa na kawę

Obrady 11.00–11.40

- Mgr Tomasz Rodziewicz (AP w Lublinie), *Problem niszczenia akt PZPR, SB i WSW w świetle wybranej prasy centralnej i lokalnej*
- Dr Robert Stępień (UMCS), *Rola i działalność archiwów w kontekście ochrony praw człowieka*

11.40–12.40 Dyskusja

12.40–13.00 Podsumowanie konferencji

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego: Prof. dr hab. Janusz Łosowski (UMCS) oraz dr hab. Mirosław Szumiło (IPN, UMCS)

Sekretarze: dr hab. Tomisław Giergiel (UMCS) oraz dr Tomasz Czarnota (UMCS)

Pliki do pobrania

[Program konferencji „Archiwa w państwach totalitarnych Europy Środkowej i Wschodniej” \(pdf, 988.46 KB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)